

Lakonismus sind durch die Gegenwart und das gegenwärtige schnelle Leben, durch das Tempo bedient und dadurch auch erklärt sein kann.

РОЗВИТОК ТА СТАТУС ТРИВАЛИХ І ПЕРФЕКТНИХ ФОРМ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Доп.- Король Л.Ю., ПР-02
Наук. кер. - доц. Баранова С.В.

Германська система часів виникла на базі індоєвропейського іду. Становлення аналітичної форми **Perfect** можна простежити на матеріалі староанглійського періоду, вже в цей час зустрічаються словосполучення дієслів **beon** та **habban** з дієприкметником минулого часу:

Nu is se dæz cūten „тепер прийшов цей день” (Beowulf).

Дієслово **beon** вживається з неперехідними дієсловами, а дієслово **habban** – з перехідними. В староанглійській мові існували дві паралельні конструкції, які могли передавати значення закінченості дії до певного моменту в теперішньому або в минулому, або значення, що характерне для сучасного англійського перфекту. Дієслова **beon** та **habban** не можуть розглядатися в цей час як аналітичні форми дієслова, адже вони недостатньо граматизовані та не уніфіковані ні у відношенні форми, ні змісту.

Вже в ранньому середньоанглійському періоді починається граматизація конструкцій **habban//beon** + дієприкметник минулого часу. Перш за все це проявляється в повній втраті власного лексичного значення дієслів **habban//beon** та перехід цих дієслів до складу допоміжних. До середини середньоанглійського періоду майже всі дієслова створюють перфектні форми з **habban**, а щодо дієслів руху, то вживаються конструкції з дієсловом **to be**:

Arcite is riden anon un-to the toun „Arcit знову приїхав у місто” (Arcite);

Longe we habban lein on ure fule synnes „довго ми перебували в наших гріхах” (Beowulf).

Форми з **be** можна визнати аналітичними формами перфекта, так як вони функціонують паралельно аналітичним формам з **have**:

передають аналогічне значення й вживаються в аналогічних умовах контексту.

Таким чином, аналітична форма перфекта, що з'явилася в середньоанглійській період ще не мала стійкого граматичного значення: хоча основне її видове значення закінченості дії завжди присутнє а співвідношення з певним моментом може бути відсутнім.

Протягом ранньоновоанглійського періоду відбувається подальше обмеження вживання дієслова *to be* як допоміжного дієслова аналітичної форми перфекту. Але в той же час форми дієсловом **to be** починають спеціалізуватися на передачі стану (*the tree is fallen* „дерево лежить”, *he is gone* „його немає”), а форми з **to have** передають саму дію (*the tree has fallen* „дерево упало”, *he has gone* „він пішов”). До початку XVIII ст. Perfect повністю закріплюється в сучасному вживанні.

Щодо видового значення тривалості, то воно не мало спеціально закріпленої форми вираження в староанглійській мові. І в більшості випадків передавалося за допомогою простої форми дієслова, і лише контекст вказував на значення тривалості.

Тривала дія передавалася за допомогою особливої синтаксичної конструкції - іменного складного присудку, вираженого дієсловом **beon (wesan)** та дієприкметника теперішнього часу:

Sēo eorðe is berende missenlicra fuzela „ця земля годує різні птиць” (Arcite).

Дослідники відзначають також, що конструкція **beon (wesan)** та дієприкметника теперішнього часу могла передавати значення початку дії, її інтенсивність та значення стану.

В самій англійській мові з давніх часів існувала тенденція щодо більш чіткого розмежування видових значень. Це проявилось у створенні цілої системи описових видових форм, початок якої закладається в староанглійській період. Систему передачі видових значень в староанглійській мові можна представити двома опозиціями: нетривала дія/тривала та незавершена дія/завершена.

Виникнення **Continuous** як єдиної аналітичної форми відноситься до ранньоновоанглійського періоду. В цей час дієслово **to be** повністю проходить процес граматизації й перетворюється в допоміжне дієслово.

He was on huntinge „він був на полюванні” (Chaucer).

Взагалі, аналіз існуючих гіпотез та дистрибутивний аналіз об'єкта дослідження показує, що тривалі та перфектні форми не входять в опозиції, представлені категорією часу в англійській мові.

Тривалі та перфектні форми не можуть бути об'єднані в одну категорію виду, тому що вони не вступають у відношення контрастної та додаткової дистрибуції. Одночасне вживання цих форм **Present, Past, Future Perfect Continuous** – свідчать про те, що тривалі та перфектні форми не можуть бути протиставлені у бінарній позиції.

Категоріальними значеннями тривалого виду у сучасній англійській мові є актуальність, процесуальність, тривалість, обмежена у часі.

Категоріальною ознакою перфекту є передування відносно якого-небудь часового центру або дії: **Present Perfect** означає передування моменту мовлення, **Past Perfect** означає передування моменту, або періоду часу у минулому, а також передування іншій минулій події. **Future Perfect** означає передування моменту у майбутньому.

Стосовно сучасного етапу розвитку граматичної системи англійської мови, відбулася стабілізація тривалих та перфектних форм. Тривалі та перфектні форми морфологізовані, при цьому тривалі форми досягли меншої міри граматизації у порівнянні з перфектом.

Отже, комплексний аналіз тривалих та перфектних дієслівних форм англійської мови вносить певну ясність у споконвічні проблеми традиційної граматики та історії англійської мови.

Слід зауважити, що в цілому результати даної роботи розширюють уявлення про категоріальну належність конструкцій “be + дієприкметник минулого часу” і “have / be + дієприкметник теперішнього часу, про формальні та семантичні зміни, що привели до становлення тривалих та перфектних форм англійського дієслова.